Проект по "Статистика и емпирични методи"

F1 data analysis

Автор: Любослав Карев, СИ, 3-ти курс, група: 2, фн: 62144

Цел на анализа

Формула 1 е един доста сложен спорт - съвкупност от пилоти, инженери, мениджъри, стратези и механици се състезават един с друг с една цел - световната титла. Един интересен аспект на Формула 1 е това, че правилата за колите и състезанията се изменят с времето. Това носи елемент на непредсказуемост. Целта на моят анализ е да видим, дали можем да "предскажем" кой отбор ще бъде доминиращия, след като има промяна в правилата.

Преглед на данните

Данните използвани в анализа са изтеглени от тук. Събрани са данни от всички състезания във Формула 1 от 1950-та година до сега. Разделени са на отделни таблици - конструктури, пилоти, състезания. За целта на анализа ще използваме резултатите от състезанията, и от тях ще вземем следната информация - победи и подиуми. Ще ги разделим на няколко периода - предишните промени на правилата. Тези периоди са:

- 1998-2005 (Дълъг период със стабилност в правилата)
- 2006-2008 (Двигателите от V10 стават V8)
- 2009-2013 (Промени в аеродинамиката на колите през 2009, забрана за презареждане с гориво през 2010)
- 2014-2016 (Двигателите от V8 стават V6)
- 2017-2019 (Промени в аеродинамиката на колите)

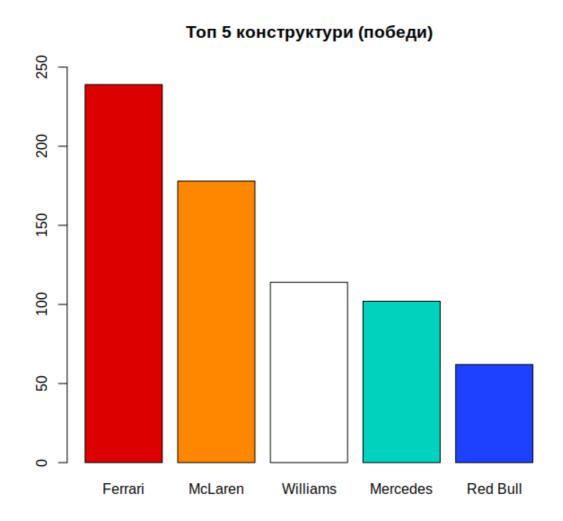
Ще разгледаме победите и подиумите на 8 отбора (конструктори) - Ферари (Ferrari), МакЛарън (McLaren), Уилямс (Williams), Мерцедес (Mercedes), Ред Бул (Red Bull), Заубер (Sauber), Рейсинг Поинт (Racing Point), разпределени през различните периоди. Също така ще отговорим на въпроса - има ли връзка между позицията след квалификацията (от къде стартираме) и къде завършваме в състезанието и дали тази връзка се е променила с времето.

Целта, както споменах по-горе, е да се опитаме да определим кой отбор би имал найголям шанс да доминира спорта след промените в правилата през 2021.

Победи на отборите

Първото нещо, което можем да погледнем преди избора на отбор, е колко победи имат отборите до момента, от началото на спорта (1950-та).

Скриптът constructor_wins_all_time.r се грижи за това да ни покаже графика на 5-те отбора с най-много победи. Там зареждаме данните от results.csv файла, избираме идентификаторите на конструкторите, които имат позиция равна на 1. От таблицата constructors.csv намираме името на отбора, съотвестващо на идентификатора. Съставяме таблица с резултатите, сортираме я и я чертаем с помощта на barplot()

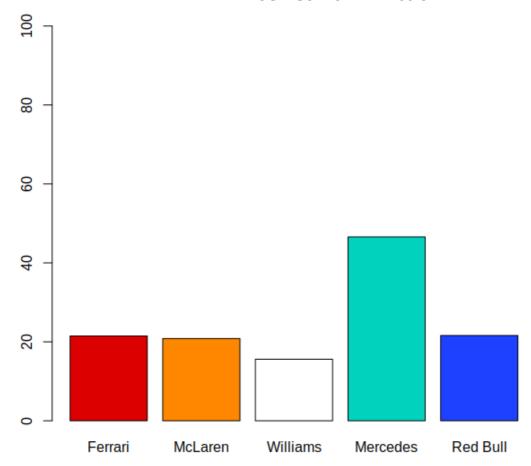

От тази графика можем да си направим извода, че е добър вариант да изберем **Ferrari** или **McLaren** като фаворит за титлата през 2021 - все пак, те имат толкова много победи.

Този анализ обаче е неточен, защото никъде не се отбелязва **в колко състезания са участвали** самите отбори. Ferrari участват още от началото на шампионата (1950г.), McLaren от 1966г., Williams от 1977, Mercedes са участвали през 1954г. и 1955г., и от 2010г. отново са част в шампионата, а Red Bull участват от 2005г.

Нека разгледаме процентното съотношение между победи и брой състезания, в който отбора е участвал - скрипта отговарящ за това е constructor_wins_percentage_all_time.r

Топ 5 конструктури (% победи)

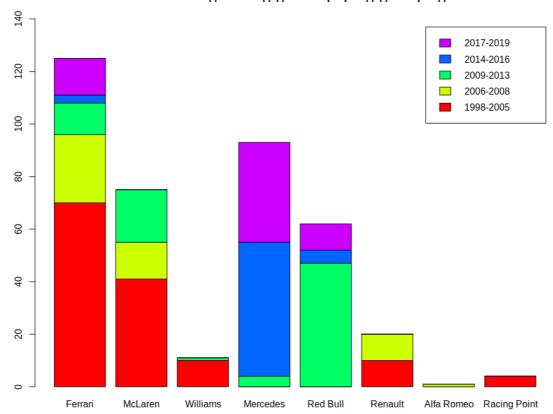

От тук може да си направим извода, че най-успешният отбор е **Mercedes**, който е спечелил почти половината си състезания. Освен това забелязваме, че **Ferrari**, **McLaren** и **Red Bull** имат близък процент победи. Статистиката не е на страната на **Williams**, защото имат доста нисък процент победи спрямо брой състезания.

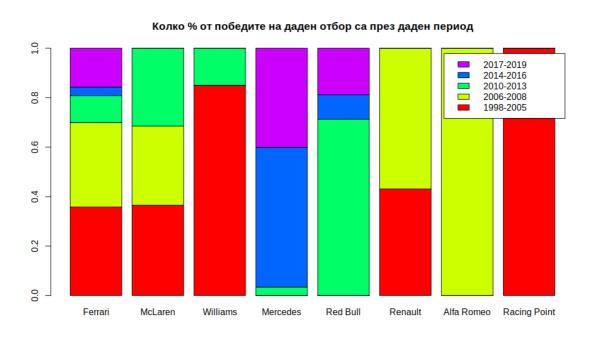
Следващият въпрос на който си струва да отговорим е, кога като период са дошли тези победи - все пак имаме отбори, които са от 50-те и 60-те години - възможно е те да са печелили тогава, а в днешни дни да не са близко до победата. С помощта на constructor_wins.r ще видим броя победи на всеки отборите в различните времеви периоди. Важно е да отбележим, че ще разгледаме състезанията през последните малко над 20 години (от 1998 насам).

Освен топ 5-те отбора, ще добавим още няколко отбора към анализа - Renault (участвали в следните периоди: 1977-1985, 2002-2011, 2016-2019), Racing Point (отбора е участвал под различни имена: от 1991г. до 2005 като Jordan, 2006 като Midland, 2007 като Spyker, 2008г. до 2018г. като Force India, 2019 като Racing Point), както и Alfa Romeo (който участва от 1993г. до 2018г. като Sauber, през от 2006г. до 2009г. отбора се е наричал BMW Sauber, а от 2019г. е Alfa Romeo)

Колко победите има даден отбор през даден период

От тази графика (constructor_wins.r) виждаме, че двата най-успешни отбора за последните 20 години са **Ferrari** и **Mercedes**. Падението на **Williams** се вижда доста силно на тази графика - от техните **114** победи, само **11** са през последните 20 години, а само **1** е през последните 10 години.

От тази графика пък виждаме, какъв % от победите на всеки отбори, от кой период са дошли. Тази графика е направена, като е използване нормиране на таблица - върху всяка колона е изпъленена следната функция: Всеки елемент от коланата е разделен на сбора на елементите в колоната. Това става с помощта на следния код:

table_percentage_wins_period_scaled <- scale(table_percentage_wins_period, center=FALSE, scale=colSums(table_percentage_wins_period)) - скрипта използва е constructors_wins_percentage.r

Можем да направим следните изводи за всеки от отборите:

- Sauber и Racing Point са печелили състезания само в един от периодите
- McLaren, Williams и Renault не са печелили състезания от близо 10 години (последните победи за Williams и McLaren са през 2012, а за Renault 2008)
- **Ferrari** са участвали през всички 5 разгледани периода, и са печелили състезания през всички от тях
- Red Bull участват в шампионата от 2005г, но техния период на доминация е 2009-
- Mercedes доминират втори период, въпреки че през **2017-2019г.** печелят по-малко състезания отколкото през **2014-2016г.**

Ако трябва да избираме кой отбор би имал най-голям шанс да спечели през 2021г. на база на предишни периоди между промяна на правилата, то **Mercedes** и **Ferrari** изглеждат фаворити.

Сравнение на периодите на доминация

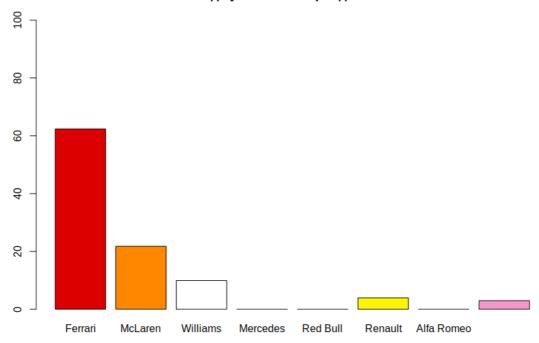
Забелязваме, че някои от отборите имат различни периоди на доминация:

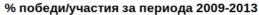
- Ferrari са имали период на голяма доминация в периода **1998-2005**, и още поконкретно **1999-2004**
- Red Bull в периода 2009-2013
- Mercedes е периода 2014-2016

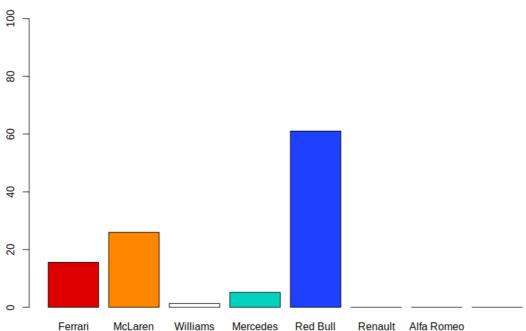
Понеже броя на състезанията през различните периоди е различен, не можем да добием много ясна представа за това колко от възможните състезания са били спечелени от даден отбор - не можем да сравним периода на доминация на **Ferrari** и **Red Bull**. Затова ще използваме скрипта [constructors_win_percentage_non_scaled.r] за да видим процентното съотношение на победите спрямо броя състезания през даден период.

Ferrari срещу Red Bull

% победи/участия за периода 1999-2004

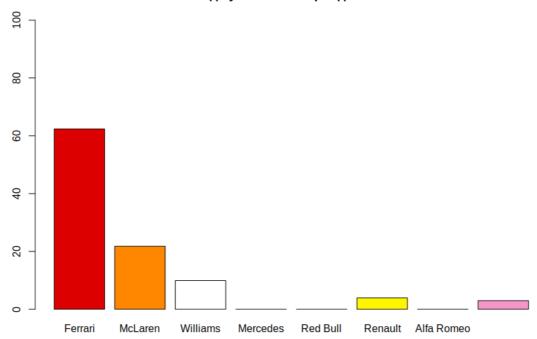

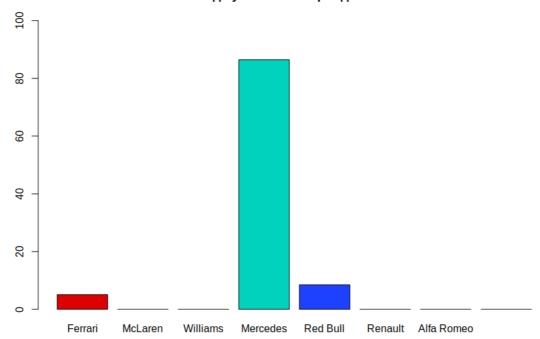
В сравнението между Ferrari и Red Bull в техните доминантни периоди забелязваме, че двата отбора имат почти равен процент победи през сезоните (около 60%). Също така забелязваме, че McLaren и в двата периода са втория отбор по процент победи.

Ferrari срещу Mercedes

% победи/участия за периода 1999-2004

% победи/участия за периода 2014-2016

Тук виждаме ясно, че **Mercedes** изцяло доминира периода 2014-2016 година, като за тези три години, другите отбори са спечелили **само 8 от 59-те** състезания - 3 са спечелени от Ferrari, а останалите 5 от Red Bull. Докато в предишните периоди, **Ferrari** и **Red Bull** са имали някаква конкуренция, тук такава не съществува.

Заключение: доминацията на **Mercedes** през последните няколко години е осезаемо поголяма от тази на **Ferrari** и на **Red Bull**

Връзка между квалификация и състезания

Друг важен въпрос е има ли връзка между това от коя позиция стартираме, и на коя финишираме. Според някои фенове, в днешно време е необходимо само да видиш квалификацията, да видиш кой къде стартира, и си готов, ще знаеш резултата.

Затова реших да направя таблица със стартовите и финалните позиции за периода 2011-2019г., и да използвам тестна на Pearson - Chi-squared: chisq.test в скрипта corelation_between_race_qualy.r

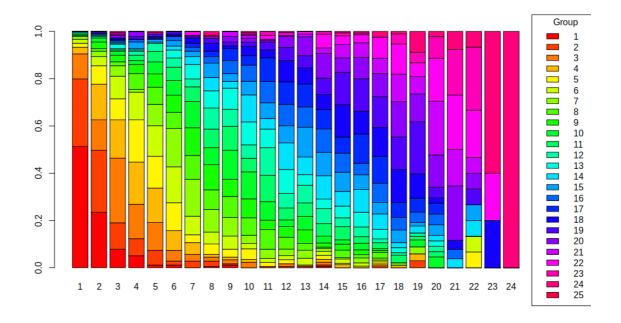
```
> print(qualy_race)
                5
                   6
                      7
                         8
                            9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24
                2 2
                            2
                                                          0
                                                             0
    92 42 14
                      0
                         1
                                 0
                                    0
                                       0
                                         1
                                            Θ
                                               0
                                                  Θ
                                                     Θ
                                                        Θ
    51 47 20 13 11 3
                      5 4
                            1
                               0
                                 1
                                    1
                                       1
                                          1
                                             0
                                               0
                                                  1
                                                     0
                                                        2
                                                           Θ
                                                             0
                                                                0
                                                                   Θ
    19 23 49 26 21 8
                      5
                         3
                            3
                              4
                                 0
                                    2
                                       0
                                          2
                                             0
                                               0
                                                  0
                                                     0
                                                        0
                                                           0
                                                              0
                                                                0
     5 27 29 32 26 15 9 2 2 2 0 0 1
                                         2
                                             2
                                                  1
                                                     1
                                                        2
     3 14 16 32 24 21 6
                         8
                            6
                              8
                                3 3 0
                                          3
                                            1
                                               1
                                                  1
                                                     0
                                                        0
                                                           0
                                                             0
                              4 3 3 5 3 3
        7 17 21 23 27 14 9 10
                                               2
                                                        0
                                                           0
  6
                                                  1
                                                     0
     2 4 8 2 16 29 28 17 14 6
                                7 5 6 2 1
                                               3
                                                  1
                                                     0
                                                        2
  7
                                                           0 0
                                                                Θ
                                                                   Θ
                                                                      0
        2
           3 12 13 12 18 15 16 13 15
                                    9
                                      5
                                         1
                                            5
                                               2
                                                  3
                                                     1
                                                        0
                                                           0
                                                             0
                                                                0
  8
                                                                   0
                                    8 10
                                         3 4
  9
             7 10 13 21 19 13 14
                                7
                                               3
                                                  1
  10
        3
           3
              3
                9 11 20 13 22 20 14
                                    5 10 5
                                            3
                                               4
                                                  1
                                                     0
                                                        2
                                                           2
                                                             0
                8 10 11 14 18 10 20
                                    9 10 9 9
                                                  3
                                                     3
  11 1 1 1 4
                                                        1
                                                          1
                6 7 6 16 13 10 21 11 13 11 6 6
                                                  2
                                                        1
  12 0
        1
           1
              3
                                                     1
                                                          1 0
                                                                0
                                                                   Θ
     0
        0
           3
              1 0
                   6 11 13 16 17 14 18 8
                                         7 8 9
                                                  5
                                                     2
                                                        0
                                                           1
                                                             0
                                                                0
  13
                                                                   0
  14
        1 1 1 1
                   3
                      6 10
                           5 20
                                8 20 13 17 10 14
                                                  8
                                                     2
                                                          1
  15
        0
           1
              5
                2
                   4
                      4 11
                            6 10 12 13 22 17 13 9
                                                  6
                                                     5
                                                        1
                                                           2
                         5 10 12 16 16 15 17 13 7 10
  16
        0
           1
             2 0 3
                      3
                                                     5
                                                        3
     0
        0
           1
              0
                1 1
                      3
                         4
                            9 7 18 17 17 14 11 18 14
                                                     6
                                                       4
                                                          2 0 0 0
  17
    0
              0
                   1
                      4
                         6
                            2
                              7
                                 6 16 12 11 22 14 15 13
                                                        7
  18
        1
           1
                1
                                                           1
                                                             1
                                                                   1
  19
        0
           0
              2
                2 2
                     1 4
                            3
                               3
                                 6 10
                                      9 12 22 20 16 13 15
                                                          2
  20
     0
        1
           2
              4
                0
                   0
                      1
                         0
                            4
                               3
                                 1
                                    8 14 18 10 13 12 14
                                                        8
  21 0
        0 1 0
                0
                   0
                      0
                         0
                            4
                               2
                                 1
                                    1
                                         4 9
                                               9
                                                  8 11 5 10
  22 0
        0
              0
                1
                   0
                      3
                         1
                            0
                              1
                                 3 2
                                      2 10 6
                                               5 11 12 4 8
                                                             6
                                                                3 1
           1
              0
                0
                   0
                      0
                            0
                                 3
                                    0
                                       0
                                         2
                                            2
                                                     4
                                                        3
                                                             5
  23 0
        0
           0
                         1
                               1
                                               1
                                                  0
                                                          4
                                                                   0
  24
           1
              0
                   0
                      0
                         3
                            0
                              1
                                 0
                                    1
                                       0
                                          0
                                            1
                                               1
                                                  3
                                                     1
                                                        6
                                                           1
> chisq.test(qualy_race)
   Pearson's Chi-squared test
data: qualy_race
X-squared = 4925.2, df = 529, p-value < 2.2e-16
```

p-value ни е 2.2*e^-16, или 0,000000248 -> това означава че имаме доста силна корелация на стартова и финална позиция.

Важно е да отбележа, че тук са включени данните само за финаширалите пилоти

От тук стигаме до извода, че за последните 10 години, квалификацията определя до голяма степен финалната наредба.

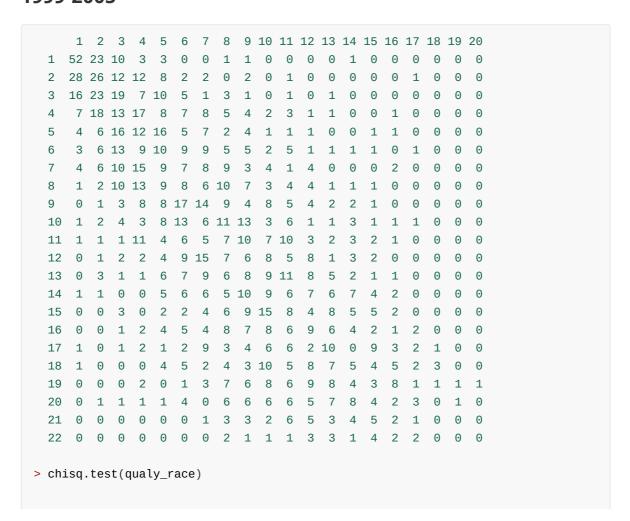
Исках да видя процентно как се отнася това, чрез графика - какъв е % шанс да завърша на определена позиция, спрямо тази на която съм стартирал. Затова отново използвах нормиране.

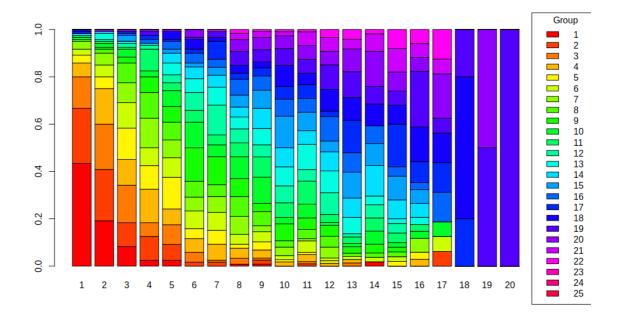
От графиката можем да забележим тенденцията, че ако стартираме от първа позиция, ако финишираме състезанието, силно вероятно е да финишираме на една от първите три позиции. Друга интересна статистика е, че ако стартираме 22-ри, имаме по-голям шанс да стигнем до точките, отколкото ако стартираме 21-ви. Най-ниската позиция от която пък е печелено състезание е 14-та.

Нека изпълним отново същия тест върху състезанията в периодите 1999-2005г. и 1991-1998г.

1999-2005

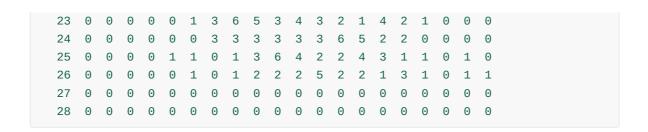
Pearson's Chi-squared test data: qualy_race X-squared = 1685.9, df = 399, p-value < 2.2e-16

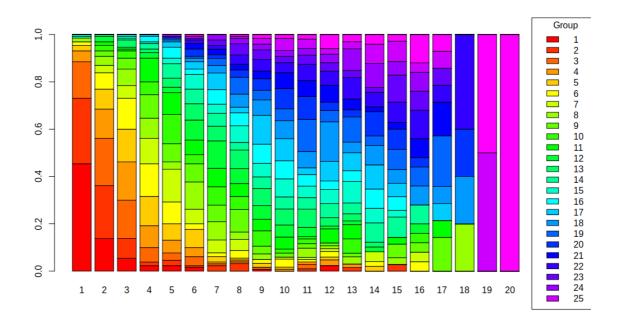

Тук забелязваме, че пилотите стартирали от първа позиция, по-рядко са завършвали в топ 3 отколкото през периода 2011-2019г. Също така забелязваме, че 11-та стартова позиция е носела по-добри резултати отколкото 10-та.

1991-1998

```
> print(qualy_race)
                 4
                     5
                        6
                            7
                                8
                                   9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20
              3
                     3
                        2
     59 18
                            0
                                0
      36 29 11
                 2
                     3
                            3
                                4
                                   0
                                       0
                                          1
                                              0
                                                     0
                                                            0
                                                                0
                        1
                                                  1
                                                         1
                                                                    0
                                                                       0
  3
      20 26 21
                 8
                         5
                            1
                                           2
                     7
                        5
                                   0
                                              2
  4
       6 16 21 12
                            1
                                1
                                       1
                                          1
                                                  1
                                                     0
                                                         0
                                                            0
                                                                0
                                                                    0
                                                                       0
       3 11 18 16
                            3
                                   2
                     9 10
                                1
                                       1
                                          0
                                              1
                                                  0
                                                     1
                                                         0
                                                            0
                                                                0
                                                                    0
                                                                       0
  5
          9 17 18 12
                            2
                                   2
                                              2
  6
                        3
                                4
                                       4
                                          1
                                                  0
                                                     1
                                                         0
                                                            1
                                                                0
                                                                   0
                                                                       0
                                                                           0
                        8
                            7
                                6
                                   0
                                                  0
                                                     2
                                                         0
  7
              7 14 18
                                       1
                                          1
                                              1
                                                            1
                                                                0
                                                                    0
                                                                       0
       2
                     4 15 10
                                4
                                   3
                                                  2
          3
                                       2
                                          2
                                                         2
                                                                2
  9
       0
              6 13 10 10
                            9 12
                                   4
                                              1
                                                  1
                                                     0
                                                            1
                                                                       0
      0
          3
                                   8
                                       2
                                          2
                 7 16
                        5 10
                                7
                                              0
                                                  4
                                                     0
                                                         0
                                                            1
                                                                0
                                                                   0
                                                                       0
  10
                                7
  11
      0
          2
              1 13 12
                        8 10
                                   6
                                       6
                                          1
                                              5
                                                  4
                                                     0
                                                         1
                                                            0
                                                                1
                                                                    0
                                                                       0
                                                                           0
                                   7
                                          4
  12
      0
          3
              1
                 3
                     3 11 15
                                8
                                       6
                                              1
                                                  1
                                                     1
                                                         0
                                                            1
                                                                0
                                                                   0
                                                                       0
  13
                 2
                     5
                         9
                            8 10
                                   9
                                       8
                                          8
                                              3
                                                  2
                            7
                                                            2
  14
      1
          1
              1
                 3
                     8
                        8
                                4
                                   6
                                       6
                                          5
                                              5
                                                  3
                                                     4
                                                         3
                                                                0
                                                                    0
                                                                       0
                                   7
                                       9
                                          5
                                              5
      0
          0
              1
                 1
                     3
                        8
                            5
                                9
                                                  6
                                                     3
                                                         1
                                                                0
                                                                   0
                                                                       0
  15
                                                            0
                                7 10
                                                         2
  16
      1
          0
              1
                 3
                     6
                        3
                            8
                                       9
                                          5
                                              3
                                                  3
                                                     4
                                                            0
                                                                0
                                                                   0
                                                                       0
                                                                           0
                            9
                                          3
                                              7
                                                         2
      0
          0
              0
                 1
                     3
                        4
                                3 15 11
                                                  5
                                                     5
                                                            0
                                                                1
                                                                   0
                                                                       0
  17
  18
      0
          0
              0
                 0
                     1
                        2
                                7
                                   8
                                          7
                                             14
                                                     2
  19
       0
          0
              0
                 0
                     1
                         1
                            4
                                9
                                   5
                                       6
                                         14
                                              4
                                                  7
                                                         3
                                                            2
                                                                3
                                                                    0
                                                                       0
              0
                 0
                            2
                                4
                                   6 10 10
                                              3
                                                  2
                                                     5
                                                         3
  20
       0
          0
                     0
                         4
                                                            1
                                                                0
                                                                   1
                                                                       0
                                                                           0
  21
      0
          0
              0
                 0
                     0
                        3
                            3
                                3
                                   4
                                       8
                                          7
                                              6
                                                  3
                                                     1
                                                         1
                                                            2
                                                                2
                                                                   0
                                                                       0
                                                                          0
                            2
  22
      0
          0
              0
                 0
                     1
                        2
                                5
                                   6
                                       5
                                          7
                                              5
                                                  6
                                                     3
                                                        3
                                                            3
                                                                1
                                                                   2
                                                                       0
```


През периода 1991-1998г. обаче, пилота стартирал от първа позиция е финиширал в топ 3 доста често, подобно на 2011-2019г. Разликата обаче, е при стартиралия на 3-та позиция - неговия шанс да остане в топ 3 е около 30%, докато през 2011-2019г. е около 50%.

Извод: Квалификацията е важна. Съществуват изключения, но те са малки на брой.

Кой отбор да изберем в крайна сметка?

Ако трябваше да посочим един отбор, който да е фаворит за спечелването на титлата през 2021, то статистиката ни казва няколко неща:

- **Mercedes** доминират в два периода (2014-2016 и 2017-2019), макар и сегашната доминация да е по-малка в сравнение с 2014-2016, изглежда че **Mercedes** ще продължат да бъдат фактор в спорта (стига да не го напуснат)
- **Ferrari** винаги имат победи, независимо от периода отбора с най-много победи и най-много състезания никога не е лош вариант.
- Red Bull също имат победи, макар и при тях да не са толкова добре разпределени във времето периода на доминацията им обаче е сравнително по-лош от този на Mercedes
- **McLaren** са черния кон в това състезание макар и да не са печелили в скоро време, те също имат победи в много от различните периоди.